

[Udenrigsministeren]

ikke kunne opfattes som en fravigelse af de nordiske landes krav om respekt for den kompetencefordeling imellem generalforsamlingen og sikkerhedsrådet, der indebærer, at kun FNs sikkerhedsråd kan vedtage beslutninger, som er bindende for medlemslandene.

Noget andet er selvsagt spørgsmålet om eksport og transport af dansk olie til Sydafrika. Her har min forgænger som bekendt i et brev til DUC henstillet, at konsortiet forpligtede sig til ikke at levere dansk olie til Sydafrika, svarende til den norske ordning. Jeg tillader mig ligesom min forgænger at formode, at brevet er modtaget i den ånd, hvori det er fremsendt.

I øvrigt fremgik det af industriministerens svar i folketinget på det skriftlige spørgsmål nr. S 149 fra hr. Tommy Dinesen i november 1983, at der ikke på grundlag af Danmarks Statistiks udenrigshandelsstatistik kan konstateres nogen eksport af dansk olie til Sydafrika i årene 1981-82 og den da forløbne del af 1983.

Det følger af, hvad jeg netop har sagt, at der ikke skulle være behov for, at folketinget som ønsket af forslagsstillerne pålægger regeringen at undersøge omfanget af rederiers og olieselskabers olietransporter og salg af dansk olie til Sydafrika i perioden 1979-1983.

Hvad angår det initiativ, som Sømændenes Forbund i Danmark har taget sammen med internationale søfarts- og havnearbejderorganisationer om afholdelse af en international søfartskonference om olie- og våbenembargo mod Sydafrika, kan jeg sige, at det er min opfattelse, at danske sømænd har en rolle at spille i bestræbelserne på at afsløre illegale våbentransporter til Sydafrika, der er i strid med FNs våbenembargo. Det var som bekendt oplysninger fra danske søfolk, der var medvirkende til, at der blev rejst sag mod nogle danske rederier for overtrædelse af FNs bindende våbenembargo.

Det siger sig selv, at danske sømænd ville have haft en tilsvarende rolle, hvis der havde eksisteret en bindende olieembargo mod Sydafrika, men dette er som nævnt ikke tilfældet. Det er regeringens opfattelse, at en effektiv olieembargo mod Sydafrika må forudsætte en vedtagelse herom i FNs sikkerhedsråd. Det er med andre ord i FN, der må arbejdes herfor.

På denne baggrund og i lyset af vor statsfinansielle situation kan regeringen derfor ikke give sin tilslutning til forslaget om at bevilge 800.000 kr. til støtte af den planlagte internationale søfartskonference om våben- og olieembargo mod Sydafrika.

Det næste element i beslutningsforslaget om IMF-långivning til Sydafrika har i det forløbne år været genstand for gentagne spørgsmål og svar i henholdsvis folketinget og udenrigsudvalget, og jeg har senest haft lejlighed til at redegøre for sagen i et samråd med folketingets udenrigsudvalg den 19. oktober sidste år. Det vil heraf været fremgået, at der er nordisk enighed om at undgå en politisering af FNs særorganisationer og faglige internationale organisationer. Ikke mindst hvad angår Den Internationale Valutafond er der en erkendelse af, at det er i de nordiske landes interesse, at det internationale betalingssystem fungerer tilfredsstillende, og at alle IMF's medlemslande har en statutmæssig ret til IMF-lån. Endelig er der blandt de nordiske lande enighed om, at en eventuel kritik af sydafrikanske låneansøgninger i IMF's bestyrelse bør foregå på et økonomisk grundlag, f.eks. med henvisning til apartheidpolitikens negative virkninger på de interne økonomiske forhold, herunder arbejdsmarkedspolitikken, i Sydafrika. Jeg må på denne baggrund finde, at sagen nu er gennemdrøftet så grundigt på nordisk plan, at det vil være udsigtsløst at rejse den på ny.

Forslagsstillerne ønsker endvidere, at folketinget skal pålægge regeringen – om nødvendigt ved lov – at standse enhver form for danske nyinvesteringer i Sydafrika samt forbyde salg af licenser til Sydafrika.

Spørgsmålet om nyinvesteringer er som nævnt omfattet af det fællesnordiske handlingsprogram, og regeringen modvirker – ligesom den forrige regering – i overensstemmelse med handlingsprogrammet danske nyinvesteringer i Sydafrika.

Det fremgår af bemærkningerne til forslaget, at forslagsstillerne er opmærksom på, at de nordiske lande har valgt forskellige fremgangsmåder på dette område, idet Sverige som det eneste nordiske land har vedtaget en egentlig lov imod nyinvesteringer i Sydafrika. Forklaringen på dette kan meget vel være, at de enkelte nordiske lande har haft forskellige behov. For Danmarks vedkommende var der kun relativt beskedne investe-